

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 83/2023
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Γ΄)
Συνεδρίαση της 19^{ης} Ιουνίου 2023

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Πανταζή, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Αφροδίτη Κουτούκη, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Δημήτριος Μακαρονίδης, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Αθηνά Αλεφάντη, Βασίλειος Κορκίζογλου, Μαρία Σπάσου, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Παναγιώτης Δημόπουλος, Μαρία - Λουΐζα Μπακαλάκου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαγδαληνή Καραγεώργου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το ΥΠΕΝ/ΔΠΠ/39885/853/10.4.2023 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων / Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν, μετά τη μεταφορά, δυνάμει του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α΄ 143), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α΄ 156), των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (μεταξύ των οποίων οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σε ό,τι αφορά τις ασκούμενες αρμοδιότητες του τομέα δασών, οι οποίες μετονομάστηκαν αρχικά σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών και ήδη σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής), τα Περιφερειακά Συμβούλια Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), που συστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 2.α. του ν. 4014/2011 σε κάθε Αποκεντρωμένη

Διοίκηση και στα οποία, κατά την παρ. 2.β. του ίδιου άρθρου, συμμετέχει ως μέλος «ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», συγκροτούνται νόμιμα με τον ορισμό σε αυτά ως μέλους του Προϊσταμένου της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής.

Ιστορικό

1. Στο πιο πάνω έγγραφο ερώτημα της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία υπάγεται η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (αρμόδια για την εφαρμογή και εποπτεία των οικείων διαδικασιών) και το οποίο (ερώτημα) υπογράφεται αρμοδίως από το Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων (άρθρο 1 περ. Β, αρ. 1 της ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/92725/3024/2.11.2022 απόφασης του Υπουργού και των Υφυπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Β΄ 5749), εκτίθενται, ως προς το ιστορικό της υπόθεσης, τα εξής:

2. Δυνάμει των ρυθμίσεων της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α΄ 143), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021, οι Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, προσωπικού, οργανικών θέσεων και υλικοτεχνικής υποδομής και έκτοτε λειτουργούν ως περιφερειακές υπηρεσίες αυτού. Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 48 του ν. 4915/2022, οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών, οι οποίες μεταφέρθηκαν κατά τα παραπάνω στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετονομάστηκαν σε «Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής» και προβλέφθηκε ότι αποτελούν οργανωτικές δομές επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης. Επίσης, στο άρθρο 54 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε η υπαγωγή των Διευθύνσεων Αγροτικών Υποθέσεων, οι οποίες παρέμειναν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής αυτών, οι οποίες μετονομάστηκαν σε Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, με την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/37848/2666/15.4.2022 Εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)» διευκρινίσθηκε σχετικά με τα Περιφερειακά Συμβούλια

Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), τα οποία έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης της χώρας, δυνάμει του άρθρου 13 παρ. 2.α. του ν. 4014/2011, και στα οποία συμμετέχει ως μέλος κατά την παρ. 2.β. του ίδιου άρθρου ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ότι «...σε ό,τι αφορά τη σύσταση των μελών που συμμετέχουν στο ΠΕΣΠΑ, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της οικείας Αποκεντρωμένης αντικαθίσταται από τον Προϊστάμενο της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 48 και 54 του (5) σχετικού νόμου», δηλαδή του ν. 4915/2022.

4. Ακολούθως, εκδόθηκε α) η ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/48478/3594/16.5.2022 κ.υ.α., με την οποία καθορίστηκαν οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς των Δασικών Υπηρεσιών και του προσωπικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, β) η 3801/30.5.2022 διαπιστωτική πράξη της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (Β' 2855), με την οποία διαπιστώθηκε το τακτικό προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, που μεταφέρθηκε αυτοδίκαια στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις περιφερειακές υπηρεσίες του, από 13.8.2021, ημερομηνία έναρξης ισχύος της π.ν.π. της 13.8.2021 και γ) η ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/62511/4542/17.6.2022 (Β' 3145) διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί κατάταξης και τοποθέτησης του προσωπικού των περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία οι οικείες θέσεις του προσωπικού αυτού καταργήθηκαν από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και κατέστησαν οργανικές θέσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Ωστόσο, στη συνέχεια περιήλθαν στη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής τα 65299/19.8.2022, 89177/833/25.11.2022 και 2962/45/31.1.2023 έγγραφα της Συντονίστριας (τα δύο πρώτα) και της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΑΔΚ) (το τρίτο), στα οποία υποστηρίζεται ότι, κατόπιν της κατά τα παραπάνω μεταφοράς των Δασικών Υπηρεσιών και του προσωπικού τους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δεν υφίσταται νομοθετικό έρεισμα για τη συγκρότηση του ΠΕΣΠΑ Κρήτης με τη συμμετοχή, ως μέλους, του Προϊσταμένου της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής και ότι απαιτείται τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 4014/2011, ώστε η σύνθεση των ΠΕΣΠΑ να αποτυπώνει τις αλλαγές που έχουν συντελεστεί.

6. Κατόπιν αυτών, στο επίμαχο έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής διατυπώνεται το εξής ερώτημα: «Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποτελεί *ex officio* μέλος του ΠΕΣΠΑ, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 13 Ν. 4014/11. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου Τρίτου της από 13.08.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 4824/2021, οι Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας μεταφέρθηκαν αυτοδικαίως στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εν συνεχεία, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν. 4915/2022 οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών, όπως μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετονομάστηκαν σε «Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής» και αποτελούν οργανωτικές δομές επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 54 οι Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υπάγονται διοικητικά στις Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής, οι οποίες μετονομάζονται σε Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής. Τέλος, η υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/37848/2666/15-4-2022 Εγκύκλιος διευκρίνισε πως σε ό,τι αφορά τη σύσταση των μελών που συμμετέχουν στο ΠΕΣΠΑ, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της οικείας Αποκεντρωμένης αντικαθίσταται από τον Προϊστάμενο της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής. Απαιτείται νομοθετική τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 13 Ν. 4014/11, ώστε να αποτυπώνει ρητώς τις ως άνω συντελεσθείσες νομοθετικές διοικητικές αλλαγές;».

7. Ερωτάται, επομένως, κατ' ουσίαν, εάν, μετά τη μεταφορά, δυνάμει του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α' 143), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156), των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (μεταξύ των οποίων οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σε ό,τι αφορά τις ασκούμενες αρμοδιότητες του τομέα δασών, οι οποίες μετονομάστηκαν αρχικά σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών και ήδη σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής), τα Περιφερειακά Συμβούλια Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), που συστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 2.α. του ν. 4014/2011 σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση και στα οποία, κατά την παρ. 2.β. του ίδιου άρθρου, συμμετέχει, ως μέλος, «ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης», συγκροτούνται νόμιμα με τον ορισμό σε αυτά ως μέλους του Προϊσταμένου της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής.

Νομοθετικό πλαίσιο

8. Α. Με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α΄ 87) συστάθηκαν ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του κράτους οι αναφερόμενες στη διάταξη αυτή Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Στις εν λόγω μονάδες ανατέθηκαν, κατά το άρθρο 280 του ίδιου νόμου, οι αρμοδιότητες των τέως κρατικών Περιφερειών (παρ. Ι) και οι πρόσθετες αρμοδιότητες της παρ. ΙΙ του ίδιου άρθρου, ενώ στην παρ. VI αυτού ορίστηκε ότι: *«α. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταρτίζεται ο Οργανισμός Λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. β. Στον Οργανισμό καθορίζονται, ιδίως: i. Οι υπηρεσιακές μονάδες και η διάρθρωση τους (Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, αυτοτελείς Διευθύνσεις, αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα αυτοτελή Γραφεία και Γραφεία). ii. Ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας.».*

9. Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδόθηκε, μεταξύ άλλων, το π.δ/γμα 136/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης» (Α΄ 229), στο οποίο προβλέφθηκαν τα εξής: Άρθρο 1: *«Η οργάνωση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η οποία έχει ως έδρα το Ηράκλειο, διαρθρώνεται ως ακολούθως: γ) Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής δ) Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων ...»* και άρθρο 7: *«.... Β. Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής. ... Γ. Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων. Συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α) τη Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, με τοπική αρμοδιότητα σε όλη την Αποκεντρωμένη Διοίκηση β) τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Δασών των νομών, με τοπική αρμοδιότητα ανά νομό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης γ) τη Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων, με τοπική αρμοδιότητα σε όλη την Αποκεντρωμένη Διοίκηση».*

10. Β. Με το άρθρο τρίτο της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές

του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156) και το οποίο (άρθρο) φέρει τον τίτλο «Κάθετη οργάνωση και υπαγωγή των Δασικών Υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας», προβλέφθηκαν τα εξής: «1. Οι Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας μεταφέρονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, προσωπικού, οργανικών θέσεων και υλικοτεχνικής υποδομής, και λειτουργούν εφεξής ως περιφερειακές υπηρεσίες αυτού. Συγκεκριμένα οι κάτωθι υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων: α) Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων, σε ό,τι αφορά τις ασκούμενες αρμοδιότητες του τομέα δασών, μετονομαζόμενες σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών, β) Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, γ) Διευθύνσεις Δασών, δ) Διευθύνσεις Αναδασώσεων και ε) Δασαρχεία, με το σύνολο των ασκούμενων από αυτές αρμοδιοτήτων, υπάγονται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, που αναλαμβάνει τον συντονισμό και έλεγχο των έργων και εργασιών που εκτελούν σε ό,τι αφορά την ενιαία, έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση της ασκούμενης δασικής πολιτικής και της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δάση. 2. Οι υπηρεσίες της παρ. 1, οι οποίες διαρθρώνονται και έχουν τις αρμοδιότητες, την έδρα και τη χωρική αρμοδιότητα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όπως ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας, αποτελούν τις οργανωτικές και εκτελεστικές δομές υλοποίησης και επίτευξης των στρατηγικών στόχων της ως άνω Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ως αρμόδιος για θέματα δασών ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, νοείται εφεξής ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων. 3. Το τακτικό προσωπικό των οργανικών μονάδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της παρ. 1 καθίσταται αυτοδίκαια προσωπικό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη δημοσίευση της παρούσας. Με διαπιστωτικές πράξεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που εκδίδονται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος της παρούσας και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το προσωπικό του πρώτου εδαφίου, το οποίο μεταφέρεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ακολούθως, με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το ως άνω προσωπικό κατατάσσεται σε ισάριθμες θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου, οι οποίες καταργούνται από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και καθίστανται οργανικές θέσεις του Υπουργείου

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, 4. Οι Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μεταφέρονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με το παρόν με το προσωπικό, την οργάνωση, τον εξοπλισμό, τις υποδομές και τα οχήματα που είχαν την 1η Αυγούστου 2021. Μεταγενέστερες μεταβολές πάσης φύσεως δεν λαμβάνονται υπόψη. Συλλογικά όργανα, στα οποία συμμετέχει προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς να θίγονται από την εφαρμογή του παρόντος και χωρίς να απαιτείται η οποιαδήποτε ενέργεια ή διατύπωση. 5.».

11. Ακολούθως, με το π.δ/γμα 6/2022 «Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών, σύσταση Ειδικής Γραμματείας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων» (Α' 17) και ειδικότερα στο άρθρο 1 προβλέφθηκε ότι: «Συστήνονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γενική Γραμματεία Δασών, καθώς και η αντίστοιχη θέση Γενικού Γραμματέα. Στη νέα Γενική Γραμματεία μεταφέρονται, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, οργανικών θέσεων και προσωπικού, οι παρακάτω υπηρεσίες: (α) Η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος των άρθρων 27 έως 31 του π.δ. 132/2017 (Α' 160), και (β) οι υπηρεσίες που μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 143), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156)».

12. Εν συνεχεία, στο ν. 4915/2022 «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.... και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 63) προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Άρθρο 47 (Γενικός Γραμματέας Δασών): «Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ως αρμόδιος για θέματα δασών ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, νοείται εφεξής ο Γενικός Γραμματέας Δασών». Άρθρο 48 (Μετονομασία Γενικών Διευθύνσεων Δασών): «Οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο τρίτο της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α' 143), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156), μετονομάζονται σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής και αποτελούν οργανωτικές δομές επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης». Άρθρο 52 (Επικαιροποιημένες διαπιστωτικές πράξεις): «1. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, μετά την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α' 143), η

οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156), εκδίδουν αμελλητί επικαιροποιημένες διαπιστωτικές πράξεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τις οποίες καθορίζεται το προσωπικό των δασικών υπηρεσιών, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αυτής, το οποίο μεταφέρεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ... 2. Με τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 3 του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το προσωπικό των δασικών υπηρεσιών, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της κοινής απόφασης της παρ. 5 του ως άνω άρθρου και περιλαμβάνεται στις επικαιροποιημένες διαπιστωτικές πράξεις της παρ. 1 του παρόντος, το οποίο μεταφέρεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατατάσσεται ανάλογα με τα τυπικά του προσόντα, σε ισάριθμες θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας κλάδου και ειδικότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου και, ελλείψει αντίστοιχου κλάδου/ειδικότητας, κατατάσσεται στον κλάδο/ειδικότητα που ανήκει, τοποθετείται στις υπηρεσίες και καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Υπουργείου. Οι ως άνω θέσεις καταργούνται από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και καθίστανται οργανικές θέσεις του Υπουργείου, αυξάνοντας αντίστοιχα τις προβλεπόμενες θέσεις του Οργανισμού του (π.δ. 132/2017, Α' 160)». Και άρθρο 54 (Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων): «Οι Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υπάγονται διοικητικά στις Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής, οι οποίες μετονομάζονται σε Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής».

13. Ακολούθως, με το άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ/τος 29/2022 «Τροποποίηση του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160)» (ΦΕΚ Α' 77) τροποποιήθηκε το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ/τος 132/2017, που προβλέπει τη διάρθρωση του Υπουργείου, ώστε να περιλαμβάνεται σε αυτήν, ως περίπτωση (δ), η Γενική Γραμματεία Δασών. Επίσης, με το άρθρο 2 προστέθηκε άρθρο 26Α στο π.δ/γμα 132/2017, που προβλέπει ότι: «Στη Γενική Γραμματεία Δασών υπάγονται: 1. Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος. 2. Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής (ΕΕΔΠ)» και με το άρθρο 3 προστέθηκε άρθρο 26Β, που προβλέπει ότι: «1. Οι Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής (ΕΕΔΠ) διαρθρώνονται ως εξής: α) Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, β) Διευθύνσεις Δασών. γ) Διευθύνσεις Αναδασώσεων. δ) Δασαρχεία.».

14. Τέλος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου τρίτου παρ. 5 της πιο πάνω από 13.8.2021 π.ν.π., εκδόθηκε η ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/48478/3594/16.5.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2415), με την οποία καθορίστηκαν οι διοικητικές λεπτομέρειες μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών και του αντίστοιχου προσωπικού και λοιπά θέματα και προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 1 παρ. 8 ότι: *«Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων ευθύνης... προϊστάμενοι στις Δασικές Υπηρεσίες που μεταφέρονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 Π.Ν.Π., τοποθετούνται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως εξής: α. Επανατοποθετούνται προϊστάμενοι στις οργανικές μονάδες που μεταφέρονται, υπάλληλοι, οι οποίοι, κατά τον χρόνο θέσης σε ισχύ του παρόντος, ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου του ίδιου επιπέδου ύστερα από επιλογή ή/και τοποθέτηση ή/και βάσει ειδικών διατάξεων. β. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι υπάλληλοι για τη στελέχωση των θέσεων ευθύνης εκάστοτε επιπέδου, προϊστάμενοι τοποθετούνται υπάλληλοι των κλάδων..., που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 84 του ν. 3528/2007, για τις θέσεις ευθύνης του αυτού επιπέδου.».*

15. Γ. Περαιτέρω, στο άρθρο 13 του ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α' 209), όπως ισχύει, προβλέπονται τα εξής: *«.... 2. α. Συνιστάται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), το οποίο συνεδριάζει κατόπιν σύγκλησης του Προέδρου του και στο οποίο συμμετέχουν: ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Από τα παραπάνω μέλη, ο Γενικός Διευθυντής Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου. β. Αντικείμενο του ΠΕΣΠΑ είναι κυρίως η κατόπιν αιτήματος του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης παροχή γνώμης σε περίπτωση παράλειψης ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α2 γ. Το ΠΕΣΠΑ συγκροτείται κατά*

τα λοιπά με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη σύνθεση και λειτουργία του ΠΕΣΠΑ. 3.».

16. Δ. Τέλος, το άρθρο 13 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45) προβλέπει ως προς τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης τα εξής: «1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος. 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.».

Ερμηνεία διατάξεων

17. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

18. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η νόμιμη συγκρότηση ενός συλλογικού οργάνου προϋποθέτει ότι θεμελιώνεται σε έγκυρο κανόνα δικαίου (νόμο ή κανονιστική πράξη, που ρυθμίζει τις αρμοδιότητές του, τον αριθμό και την ιδιότητα των μελών του, δηλαδή τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες ορισμένο φυσικό πρόσωπο αποκτά την ιδιότητα του μέλους του οργάνου αυτού κλπ.) (Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 4η έκδ., 1997, σελ. 470, ΣΤΕ 370/2010, 520/2010). Περαιτέρω, προϋποθέτει ότι έχει λάβει χώρα ο καθορισμός με διοικητική πράξη, που έχει ατομικό χαρακτήρα (ΣΤΕ 990/2022, 2575/2003, 3472/2001), όλων των μελών του οργάνου (ΣΤΕ 593/2008). Απαιτείται δηλαδή να γίνει προσδιορισμός των καθοριζόμενων μελών με αναφορά του ονόματος αυτών, πλην της περίπτωσης κατά την οποία το όργανο περιλαμβάνει και μέλη λόγω ορισμένης ιδιότητας (ex officio), οπότε αρκεί η αναφορά της υπηρεσιακής ιδιότητας, που τα προσδιορίζει επακριβώς (ΣΤΕ 841-846/1983, ΝΣΚ 75/2019).

19. Ειδικότερα, η νόμιμη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου προϋποθέτει ότι ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη έχουν οριστεί τα πρόσωπα που δικαιούνται κατά το νόμο και είναι σε θέση να ασκήσουν τα καθήκοντά τους. Επομένως, δεν είναι

νόμιμη η συγκρότηση συλλογικού οργάνου, εάν ως μέλη του έχουν διοριστεί πρόσωπα διαφορετικά από εκείνα που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις (ΣΤΕ 1245/1997, 487/1986, 250/1980, ΝΣΚ 313/2003) ή εάν το μέλος που διορίσθηκε δεν έχει την ιδιότητα που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις (ΣΤΕ 518/2009, 487/1986).

20. Περαιτέρω, η νόμιμη συγκρότηση προϋποθέτει ότι υπάρχουν όλα τα τακτικά μέλη και επομένως το συλλογικό όργανο παύει να έχει νόμιμη συγκρότηση σε περίπτωση που «ελλείπει» ένα ή περισσότερα από τα μέλη αυτά (αν και κατά το άρθρο 13 παρ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας υπάρχει δυνατότητα λειτουργίας του συλλογικού οργάνου για έως ένα τρίμηνο από το χρόνο επέλευσης της μεταβολής, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία). Ως έλλειψη του μέλους νοείται και η περίπτωση κατά την οποία το πρόσωπο που έχει οριστεί ως τέτοιο απολέσει την ιδιότητα βάσει της οποίας έγινε ή διορίσθηκε μέλος του συλλογικού οργάνου (ΣΤΕ 382/1962, ΝΣΚ 287/2012). Ως απώλεια της ιδιότητας νοείται κάθε μεταβολή που αποκλείει κατά νόμο την άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης (ΣΤΕ 2322/2007, ΔΕΑ 1996/2012), όπως π.χ. η παραίτηση ή έκπτωση ή λήξη της θητείας, η μετάθεση κλπ.

21. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 π.ν.π., οι οποίες θεσπίσθηκαν μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου του 2021 προς υλοποίηση της κυβερνητικής απόφασης για μεταρρυθμίσεις στο τομέα των δασών με στόχο τη βέλτιστη προστασία των οικοσυστημάτων αυτών, οι Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, νοούμενες ως σύνολο αρμοδιοτήτων, προσωπικού, οργανικών θέσεων και υλικοτεχνικής υποδομής, μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και υπήχθησαν αρχικά στη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του εν λόγω Υπουργείου (βλ. άρθρο τρίτο παρ. 1 εδ. β' της π.ν.π.), ενώ ήδη έχουν υπαχθεί στη νεοσυσταθείσα Γενική Γραμματεία Δασών του ίδιου Υπουργείου (βλ. άρθρο 1 του 6/2022 π.δ/τος).

22. Κατά τη ρητή σχετική πρόβλεψη του άρθρου τρίτου παρ. 1 εδ. β' περ. α' της πιο πάνω π.ν.π., μεταξύ των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περιλαμβάνονται οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Οι Γενικές αυτές Διευθύνσεις μεταφέρθηκαν σε ό,τι αφορά τις ασκούμενες αρμοδιότητες του τομέα δασών, αποσπάσθηκαν δηλαδή από αυτές και διατηρήθηκαν ως μονάδες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων οι

Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων. Για το λόγο αυτό οι Γενικές αυτές Διευθύνσεις μετονομάστηκαν αρχικά, με την π.ν.π., σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών, ενώ έχουν ήδη μετονομαστεί, δυνάμει του άρθρου 48 του ν. 4915/2022, σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής (με ρητή διευκρίνιση στη διάταξη αυτή ότι παραμένουν οργανωτικές δομές επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης). Όσον αφορά τις πιο πάνω Διευθύνσεις Αγροτικών Υποθέσεων, οι οποίες παρέμειναν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, το άρθρο 54 του ν. 4915/2022 προέβλεψε τη διοικητική υπαγωγή τους στις Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι οποίες μετονομάστηκαν σε Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής, Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής.

23. Η κατά τα παραπάνω μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετέβαλε τις αρμοδιότητες αφενός των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (από τους οποίους αφαιρέθηκαν οι αρμοδιότητες που σχετίζονται με τον τομέα των δασών και τις μεταφερθείσες υπηρεσίες) και αφετέρου του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον οποίο υπήχθησαν αρχικά οι μεταφερθείσες υπηρεσίες και ανατέθηκαν συνακόλουθα οι σχετικές αρμοδιότητες των Συντονιστών. Για το λόγο αυτό στο άρθρο τρίτο παρ. 2 εδ. β' της από 13.8.2021 π.ν.π. προβλέφθηκε ότι: *«Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ως αρμόδιος για θέματα δασών ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, νοείται εφεξής ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων»*, ενώ σήμερα πλέον, μετά τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας Δασών, αρμόδιος έχει καταστεί ο Γενικός Γραμματέας Δασών (βλ. άρθρο 47 ν. 4915/2022).

24. Κατά τα λοιπά, όμως, η μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν επηρέασε και δεν μετέβαλε ούτε την έδρα, ούτε τις αρμοδιότητες, τόσο από ουσιαστική όσο και από χωρική άποψη, των υπηρεσιών που μεταφέρθηκαν και των υπαλλήλων τους, οι οποίοι εξακολούθησαν να κατέχουν τις θέσεις που κατείχαν και να ασκούν τα πάσης φύσεως συναφή καθήκοντα και αρμοδιότητες που είχαν πριν από τη μεταφορά.

25. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπάλληλοι που είχαν οριστεί και ασκούσαν καθήκοντα Προϊσταμένων των οικείων μονάδων, εξακολούθησαν να κατέχουν τις θέσεις αυτές και να ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες. Επομένως, οι υπάλληλοι αυτοί νόμιμα εξακολούθησαν να συμμετέχουν σε συλλογικά όργανα της Διοίκησης, στα οποία

διορίσθηκαν με την ιδιότητα του Προϊσταμένου, την οποία ουδέποτε απώλεσαν λόγω της μεταφοράς των υπηρεσιών. Μάλιστα, τούτο προβλέφθηκε και ρητά, προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας θα μπορούσε να ανακύψει συναφώς, με τη ρύθμιση που περιελήφθη στο άρθρο τρίτο παρ. 4 εδ. γ' της από 13.8.2021 π.ν.π., η οποία διέλαβε ότι: *«Συλλογικά όργανα, στα οποία συμμετέχει προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς να θίγονται από την εφαρμογή του παρόντος και χωρίς να απαιτείται η οποιαδήποτε ενέργεια ή διατύπωση».*

26. Με βάση τα παραπάνω και ενόψει και της πιο πάνω ρητής σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης, προκύπτει ότι οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, που είχαν οριστεί ως μέλη των οικείων ΠΕΣΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011, λόγω της ιδιότητάς τους αυτής, δεν την απώλεσαν κατόπιν της μεταφοράς των συγκεκριμένων οργανωτικών δομών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και της μετονομασίας τους αρχικά (με την π.ν.π.) σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών και στη συνέχεια (με το άρθρο 48 του ν. 4915/2022) σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής. Και τούτο διότι οι οργανωτικές δομές, των οποίων προϊστάμαντο, εξακολούθησαν να υφίστανται και οι ίδιοι εξακολούθησαν να ασκούν τα καθήκοντα του Προϊσταμένου, έχοντας τις ίδιες αρμοδιότητες της κύριας θέσης. Συνακόλουθα, τα συλλογικά αυτά όργανα δεν έπαυσαν να έχουν νόμιμη συγκρότηση και οι Προϊστάμενοι αυτοί νόμιμα εξακολούθησαν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις τους, εφόσον δεν συνέτρεξε άλλη μεταβολή στο πρόσωπό τους (παραίτηση, έκπτωση, λήξη θητείας, μετάθεση κλπ.), που να αποκλείει κατά το νόμο την άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης.

27. Εξάλλου, εάν και όποτε συνέτρεξε τέτοια μεταβολή, όπως ιδίως εάν υπήρξε τοποθέτηση άλλου υπαλλήλου ως Προϊσταμένου της επίμαχης μονάδας (Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής), κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε εφαρμογή του προεκτεθέντος άρθρου 1 παρ. 8 της ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/48478/3594/16.5.2022 κ.υ.α. (Β' 2415), τότε, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω σχετικά με τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων, το ΠΕΣΠΑ συγκροτείται νόμιμα με τον ορισμό ως μέλους (ονομαστική αναφορά) του νέου Προϊσταμένου της Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, ενώ αρκεί και η αναφορά στην πιο πάνω υπηρεσιακή ιδιότητα, που προσδιορίζει επακριβώς το οριζόμενο μέλος.

28. Τα παραπάνω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι η διάταξη του άρθρου 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011, η οποία προβλέπει ότι στο ΠΕΣΠΑ κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης συμμετέχει, ως μέλος, «ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», δεν έχει τροποποιηθεί, όπως υποστηρίζεται από τη Συντονίστρια και ήδη τη Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης. Και τούτο διότι, όπως έχει ήδη αναλυτικά εκτεθεί, με τις διατάξεις που προέβλεψαν τη μεταφορά των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (μεταξύ των οποίων οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που μετονομάστηκαν σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών και ήδη σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής) και ρύθμισαν όλα τα σχετικά θέματα (από 13.8.2021 π.ν.π., κυρωθείσα με το ν. 4824/2021, άρθρα 47 επ. ν. 4915/2022 κλπ.), δεν υπήρξε κατάργηση οργανωτικών μονάδων του κράτους και σύσταση νέων, ούτε κατάργηση συναφών θέσεων Προϊσταμένων, αλλά μόνο μεταβολή της ευρύτερης κρατικής δομής στην οποία οι μονάδες αυτές υπάγονται και ειδικά, αναφορικά με τις Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, και μετονομασία αυτών.

29. Συνεπώς, μετά τη θέση σε ισχύ των πιο πάνω διατάξεων νόμου και της ρητής πρόβλεψης στο άρθρο τρίτο παρ. 4 εδ. γ' της από 13.8.2021 π.ν.π. ότι: «*Συλλογικά όργανα, στα οποία συμμετέχει προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς να θίγονται από την εφαρμογή του παρόντος και χωρίς να απαιτείται η οποιαδήποτε ενέργεια ή διατύπωση*», το αληθές νόημα της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011 (και δη το μόνο νόημα που θα μπορούσε να έχει σήμερα πλέον η διάταξη, ερμηνευόμενη λογικά και συστηματικά) είναι ότι ως μέλη των ΠΕΣΠΑ ορίζονται πλέον οι Προϊστάμενοι των οικείων Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής. Η άποψη που υποστηρίζεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης ότι, ενόσω δεν τροποποιείται η διάταξη αυτή, ώστε να προβλεφθεί και ρητά ότι στα ΠΕΣΠΑ συμμετέχουν, ως μέλη, οι Προϊστάμενοι των οικείων Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής αντί των Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, υπάρχει «νομοθετικό κενό» και τα συλλογικά αυτά όργανα δεν μπορούν να συγκροτηθούν, είναι εσφαλμένη, αφενός διότι παραγνωρίζει ότι οι τελευταίες αυτές Γενικές Διευθύνσεις και οι θέσεις των Προϊσταμένων τους δεν καταργήθηκαν και οι αρμοδιότητές τους δεν μεταφέρθηκαν σε νέες οργανωτικές

δομές, αλλά πρόκειται για τις ίδιες μονάδες, οι οποίες έχουν μετονομαστεί. Και αφετέρου διότι μία τέτοια άποψη θα έρχονταν σε ευθεία αντίθεση με την αρχή της συνέχειας της λειτουργίας της Διοίκησης και την αναγκαιότητα (και δυνατότητα) ερμηνείας της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011 κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ανά πάσα στιγμή δυνατότητα συγκρότησης και λειτουργίας του συλλογικού αυτού οργάνου.

30. Τέλος, τα παραπάνω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι από τις Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αποσπάσθηκαν οι αρμοδιότητες του τομέα αγροτικών υποθέσεων και οι συναφείς Διευθύνσεις διατηρήθηκαν ως μονάδες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Και τούτο διότι οι Διευθύνσεις αυτές έχουν υπαχθεί στις Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (μετονομασθείσες ήδη σε Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής, βλ. άρθρο 54 του ν. 4915/2022). Ως εκ τούτου δεν υφίσταται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις κάποια οργανωτική μονάδα επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης με αποκλειστική αρμοδιότητα τις αγροτικές υποθέσεις και με αντίστοιχο Προϊστάμενο, ώστε να ανακύπτει ερμηνευτικό ζήτημα σχετικά με την έννοια της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011 και ειδικότερα εάν στο ΠΕΣΠΑ θα πρέπει να συμμετέχει και αυτός. Άλλωστε, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής (ήδη Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία υπάγεται πλέον η Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων, συμμετέχει και αυτός στο ΠΕΣΠΑ, ως μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2.β. του ν. 4014/2011.

Απάντηση

31. Κατόπιν όσων προεκτέθηκαν, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί επί του ερωτήματος που τέθηκε, ομόφωνα, ότι μετά τη μεταφορά, δυνάμει του άρθρου τρίτου της από 13.8.2021 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α' 143), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156), των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (μεταξύ των οποίων οι Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σε ό,τι αφορά τις

ασκούμενες αρμοδιότητες του τομέα δασών, οι οποίες μετονομάστηκαν αρχικά σε Γενικές Διευθύνσεις Δασών και ήδη σε Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής), τα Περιφερειακά Συμβούλια Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), που συστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 2.α. του ν. 4014/2011 σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση και στα οποία, κατά την παρ. 2.β. του ίδιου άρθρου, συμμετέχει, ως μέλος, «ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», συγκροτούνται νόμιμα με τον ορισμό σε αυτά, ως μέλους, του Προϊσταμένου της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 23.6.2023

Η Πρόεδρος

Βασιλική Πανταζή
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η εισηγήτρια

Μαγδαληνή Καραγεώργου
Πάρεδρος ΝΣΚ